

Юхнов Б.Ю., Хайнос А.П.

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО У МАШИНОБУДУВАННІ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ

В умовах інтеграції у світову спільноту розвиток ефективного інноваційного підприємництва стає важливою складовою економічного зростання. Але особливості господарського механізму нашої держави та глобальні політико-економічні кризові явища змушують констатувати той факт, що належних умов та середовища для інноваційного підприємництва в Україні так і не створено. Особливої актуальності проблема розвитку інноваційного підприємництва набуває у вітчизняному машинобудуванні, яке ще має певний господарський потенціал, розвинену структуру, але переживає тривалу економічну рецесію. Подолання цієї рецесії та розвиток машинобудування на інноваційній основі вимагає створення стимулів, необхідного інституційного забезпечення і відповідної державної підтримки суб'єктів інноваційної діяльності.

Головними чинниками, які гальмують розвиток інноваційної складової вітчизняного машинобудування, є, по-перше, фактична спрямованість державної політики на закріплення моделі економіки, що ґрунтується переважно на застарілих технологічних укладах; по-друге, нерозвиненість ринкових інституцій.

Недостатня увага до процесів інноваційної модернізації пов'язана з наступними причинами:

- суб'єкти підприємницької діяльності, які працюють в сировинному секторі, маючи свою нішу на світовому ринку та привілейовані (завдяки протекціоністським заходам) умови господарювання вдома, не відчують достатньої мотивації до впровадження інновацій;
- в інноваційному секторі (зокрема, в машинобудуванні) не сформувалися потужні господарюючі суб'єкти, здатні ініціювати проведення масштабних структурних перетворень.

Тому функції суб'єкта цілеспрямованої інноваційної політики та її інституційного забезпечення мусить взяти на себе держава. Для досягнення цієї мети необхідно:

1. Провести інвентаризацію інноваційно привабливих підприємств з визначенням їхніх можливостей до виробництва наукомістких та високотехнологічних видів машинобудівної продукції, які б мали попит на внутрішньому та зовнішньому ринках.
2. Стимулювати реорганізацію підприємств машинобудівної галузі з утворенням великих об'єднань, котрі за своїм фінансовим, організаційним і науково-технологічним потенціалом були б здатні проводити інноваційні зміни.
3. Активізувати утворення інститутів розвитку (венчурних інноваційних фондів, бізнес-інкубаторів, центрів з трансферу технологій), діяльність яких має сприяти зниженню інноваційних ризиків, забезпечивши підтримку інноваційних проектів на неприбуткових стадіях реалізації.
4. Оптимізувати систему бюджетних наукових закладів галузевого профілю за критерієм результативності науково-технічної діяльності. Для цього необхідно на довгостроковій основі, з введенням державно-приватного партнерства, стимулювати створення науково-виробничих ланцюжків з реалізації інноваційних проектів.